

1) risinājums:

1.uzdevums: cilvēkiem ar bojātu Broka lauku ir grūti uztvert teikumus, kuros teorētiski ir iespējams apmainīt subjektu un objektu vietām, iegūstot reālu veselam saprātu pieņemamu situāciju (teikumi 1.-4.), un vieglāk saprast teikumus, kuriem tas nav iespējams (t. 5.-8.). Pacienti ar problēmas ar gramatisko rādītāju, t. sk. galotņu, uztveri. Izdzirdot, piemēram, „kaķis, iekost un žurka” (sk. teik.3.), var iedomāties divas normālas situācijas (gan žurka, gan kaķis var būt gan „kodējs”, gan iekostais), bet izdzirdot, piem. „medmāsa, atvērt, durvis” (sk. teik.6.), var intuitīvi saprast, kur ir objekts un kur ir subjekts (ja runa, protams, nav par sirreālistisku gleznu).

2.uzdevums: 10. teikums ir 1. (nesaprotamajā) grupā; 9. un 11. teikums ir 2. (saprotamajā) grupā.

2) risinājums:

ě и ä ir t.s. „vājie” patskaņi, bet pārējie „stiprie”. Ja vārdā ir kaut viens „stiprais” patskaņis, tad pēdējais no tiem ir uzsvērts, ja nav, tad pirmais „vājš” ir uzsvērts.

<i>věltrentărr'i</i>	žubīte
<i>vişmin'e</i>	parīt
<i>ilěrt'üllě</i>	kārdinošs
<i>j'yvărlăh</i>	grūtība
<i>m'ăkărlăčăk</i>	izliekts

3) risinājums:

Sistēma ir decimāla ar apakšbāzi 5.

Ciparus 1-5 reprezentē ar attiecīgu kociņu skaitu. Ciparus X, kur X ir 6-9, reprezentē ar X-5 kociņiem un vēl vienu perpendikulāru kociņu. Nulli neapzīmē ne ar ko. Pāra pozīcijas (desmitus, tūkstošus, tūkstošu simtus utt.) apzīmē ar horizontāliem kociņiem, nepāra pozīcijas – ar vertikāliem.

Melnie kociņi domāti negatīviem skaitļiem, sarkanie – pozitīviem.

1.jautājums

1. $95+7=102$ 2. $(-303)+(-409)=(-712)$

3. $71+(-42)=29$ 4. $(-3)*(-25)=75$

5. $(-5)*(-181)=905$ 6. $21*(-24)=504$

2.jautājums:

a) 28 б) -29 в) 409

3.jautājums:

a)   б)   в)

4) risinājums:

Sistēma ir balstīta uz elementu sintēzes. Krāsas reprezentē kā pamatkrāsu (dzeltenā, sarkanā, zilā) summu. Simbolu nozīme:

 - sarkans;

 -zils;

 - dzeltens.

iekava – metāliskums/spožums/jebkura īpašība, kas ir unikāla sudraba un zelta krāsām.

Ja simbols atrodas baltā kvadrātā – krāsai ir gaišs tonis, ja melnā – tumšs tonis, ja bez kvadrāta – tonis netiek precizēts.

1.jautājums

Balts -

Ķieģeļu -

Rozā -

Sudraba -

Violēts -

2.jautājums Pelēks - vai (burtiski „tumši balts” vai „gaiši melns”)

4. jautājums

5) risinājums

Vārdu kārtība - SVO. (Subjekts – izteicējs - objekts)

Lietvārds.

Nenoteiktajā formā lietvārdam ir artikuls **en/et**.

Lai izveidotu noteikto formu, nenoteiktajai formai bez artikula jāpievieno sufikss **-(e)n/-(e)t**, **(e)** tiek izlaists, ja nenoteiktajā formā lietvārds beidzas ar **-e**.

Lietvārdiem ir divas dzimtas. Viena pieprasa artikulu **en** nenoteiktajā formā un sufiksu **-(e)n** noteiktajā, un norādāmais vietniekvārds tai ir **denne** (*sauksim to par dzimtu#1*). Otra pieprasa artikulu **et** nenoteiktajā formā un sufiksu **-(e)t** noteiktajā, un norādāmais vietniekvārds tai ir **dette** (*sauksim to par dzimtu#2*).

Norādāmais vietniekvārds pieprasa lietvārda noteikto formu.

Daudzskaitlis.

Ja lietvārds beidzas ar **-e**, tad neatkarīgi no dzimtas pie nenoteiktās formas bez artikula pievieno **-r**.

Citos gadījumos:

- daudzskaitlis dzimtai#2 sakrīt ar vienskaitļa nenoteikto formu bez artikula.
- Daudzskaitli dzimtai#1 veido pievienojot sufiksu **-er** lietvārda nenoteiktajai formai bez artikula.

Darbības vārds.

Tagadnes formu uzskatīsim par pamatformu.

Tad pagātni veido divos soļos:

1. Novāc tagadnes galotni **-er**
2. – ja pēc patskaņa, kas ir vārda saknē, ir tikai viens līdzskaņis, tad **i** mainās uz **e**, bet **y** mainās uz **ø**.
  - ja pēc patskaņa, kas ir vārda saknē, ir divu līdzskaņu kombinācija, tad neatkarīgi no tā, kas ir šis patskaņš, tas mainās uz **a**.

Nolieguma partikulu **"ikke"** liek tieši *pēc* darbības vārda galvenajā teikumā, un tieši *pirms* darbības vārda palīgteikumā.

Atbildes:

13. Et sykehus hjalp mange gutter.
14. Mange dyr fryser og nyser.
15. Barnet som ikke gren hiver et eple. (tieši **"et eple"**, nevis **"et epl"**, citādi daudzskaitlis būtu **"epl"**, nevis **"epler"**)
16. Dette bildet forsvant ikke.